

180603 - Jefta – Principe van sabbat

Dia 01

Intro:

Omdat Hans een tijd van sabbat neemt – een sabbatical zoals ze dat wel noemen, dacht ik dat het goed is om met jullie eens stil te staan bij het principe van sabbat.

We kennen sabbat – of zondagsrust – natuurlijk.

Maar met name het woord ‘zondagsrust’ roept bij sommigen toch een beeld van afschaffen van koopzondagen en dergelijke op.

Bij anderen een beeld van heerlijk op een overvol strand gaan liggen met twee uren in de file heen en terug.

Ik bedoel: we denken snel aan de praktische vertaling van het woord.

Maar laten we eens achter het woord kijken en de principes:

Dia 02

1. Zonder sabbat geen nieuwe creativiteit.

Gen 2:2 *Op de zevende dag had God zijn werk voltooid, op die dag rustte hij van het werk dat hij gedaan had. ³God zegende de zevende dag en verklaarde die heilig, want op die dag rustte hij van heel zijn scheppingswerk.*

Het simpele principe dat het goed is om uit te rusten van een drukke werkweek.

Het altijd maar doorgaan en geen rust nemen leidt tot burn-out en boven alles tot geen nieuwe inspiratie.

Te weinig rust nemen is gevaarlijk voor je groei en inspiratie.

Hoe je die rust neemt, staat er niet bij. God rustte van zijn werk.

De deur van je werk – je verantwoordelijkheden – dicht doen en niet meer mee bezig zijn.

Koopzondagen afschaffen, verbieden naar het strand te gaan zijn voor mij geen garantie dat ik dan rust van mijn werk! Bovendien zondag is mijn enige verplichte werkdag in de week!

Het principe is dat je tot rust komt! Met regelmaat.

Tijd neemt om leeg te worden voor nieuwe inspiratie.

Hoe je dat doet is niet zo belangrijk. Dàt je dat doet is erg belangrijk!

Ik geloof dat dit principe van sabbat erg nodig is in onze 24 uren economie.

Nog nooit waren mensen zo jong en zo veel al uitgeput of burned-out.

Ik geloof dat dit principe van rust nemen ook goed is in je dagelijkse praktijk. Iedere dag dus.

Op de dag tijden nemen van even tot rust komen.

Het Levensgebed van de Jezuiten helpt mij daarbij. Op gezette tijden jezelf in gebed even afvragen:

Wat ging goed tot nu toe? – dankbaarheid

Wat ging niet goed? - Sorry zeggen

Wat ligt er voor me – wat moet ik nog doen? – aub zeggen

Ik vind dat een prachtige manier om met de Heilige Geest door het leven te gaan.

Dia 03

2. Een niveau dieper.

Dit principe van geen nieuwe dingen zonder sabbat, gaat op twee manieren een niveau dieper. En dat maken we allemaal mee. Bewust of onbewust!

De sabbat begint de avond voor de nieuwe dag. Dat is Gods manier van scheppen in nieuwe dagen.

Gen 1:5: *het licht noemde hij dag, de duisternis noemde hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.*

Bij God begint een nieuwe dag in de avond, de nacht in en dan het licht. Het licht doorbreekt de duisternis. Dat is een principe.

Geen nieuwe dingen zonder eerst de avond en nacht meegemaakt te hebben.

Dat is 100% tegendraads op ons denken.

Wij willen graag nieuwe dingen ontvangen zonder dat daar een avond of nacht aan vooraf gaat.

Zo spreken wij ook in de Westerse wereld: "Morgen is een nieuwe dag".

Maar niet bij God of de Bijbel of Jodendom.

De Sabbat begint op vrijdagavond bij zonsondergang!

God doet nieuwe dingen in jouw leven door de nacht die er aan vooraf gaat!

Hoe?

Door twee wegen: avontuur en herbezinning.

Door ontdekken en bekeren zou je ook kunnen zeggen.

Of en daar wil ik me op concentreren door leren kennen en door ont-weten.

Laat ik twee voorbeelden noemen:

Dia 04

A. Abraham. (leren weten)

Gen 12:1:

'De HEER zei tegen Abram: 'Trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten, en ga naar het land dat ik je zal wijzen. 'Ik zal je tot een groot volk maken, ik zal je zegenen, ik zal je aanzien geven, een bron van zegenen zal je zijn. 'Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie jou bespot, zal ik vervloeken. Alle volken op aarde zullen wensen gezegend te worden als jij.'

Dus Abraham krijgt de belofte van een mooie nieuwe dag of sabbat: gezegend, groot volk, aanzien, God aan zijn kant. – Mooie belofte.

Maar de weg er naar toe is geen gemakkelijke weg. Een weg waarop Abraham de nacht tegenkomt, de duisternis!

Duisternis in de vorm van: Hij neemt Lot mee; verkoopt zijn vrouw twee keer, verwekt een kind waar we nu nog problemen mee hebben enz.

Dat is de nacht waar Abraham doorheen gaat om zijn sabbatsbelofte te ontvangen.

Abraham gaat op reis.

Overigens Abraham is de eerste mens die westwaarts reist – de nacht tegemoet.

Adam en Eva verlaten het paradijs Oostwaarts.

Kaïn reist Oostwaarts.

De torenbouw van Babel voltrok nadat de mensen zich oostwaarts hadden bewogen.

Oostwaarts is de snelle manier naar het licht, de zonsopgang. Quick Fixes.

Westwaarts is de nacht tegemoet – door de problemen heen gaan en dus ook een langere dag tegemoet.

Abraham gaat op reis. Op avontuur! In onwetendheid. Weet hij veel waar hij naar toe gaat en hoe dat moet? Al gaande leert hij en al struikelend komt hij er ook.

Al gaande en struikelend leert Hij God kennen.

In dat alles is God hem tot steun: in succes en in zijn falen.

Bepalend in zijn bereiken van zijn sabbat zijn: ontmoetingen met God.

God ontmoeten en vandaar uit je reis vervolgen in het geloof dat de morgen zal aanbreken.

Ook wij gaan op avontuur met God. Ook wij vaak in onwetendheid.

We zijn pelgrims op zoek naar onze plek van rust met de Heer. (De Hebreëen brief heeft dit oa als thema)

En ook wij doen dat met vallen en opstaan.

En ook jij en ik mogen God leren kennen (weten) als we in alles God betrekken. In ons falen, struikelen en in onze zegeningen.

Dia 05

Dat is het patroon van rust vinden bij God:

door de avonden en nachten van ons leven heen leren we God ontdekken en te rusten in en bij Hem.

Het is een ontdekken van Gods liefde, genade en nabijheid in ons leven.

Het is geen theologiestudie ontwikkeling of het leren van je geloofsbelijdenis.

Het is een leren kennen en weten van God in en door persoonlijke ervaring en avontuur.

Struikelend achter Jezus aan

Te veel denken wij in onze dogmatische cultuur dat we God kunnen leren kennen, zonder Hem lief te hebben.

God leren liefhebben door de ontdekkingen en verwonderingen in het leven.

Dat is de eerste invulling

Dia 06

2. Saulus van Tarsus (Paulus) – ont-weten

Saulus is een mooi getuigenis van de tweede invulling. Niet van leren weten, maar van ont-weten.

Saulus – een cum laude student – in de Hebreeuwse Schriften en Griekse filosofie.

Hij is extreem gedreven, gemotiveerd, in zijn ijver voor God.

En hij behoort tot de groep van de farizeeërs, die zo'n 100 – 150 jaar voor Christus waren opgericht.

Farizeeërs hadden maar 1 doel: Israël terug te brengen bij God en dachten dat te bereiken door mensen te onderwijzen in een heilig leven en iedere vorm van onheiligheid aan te pakken.

Alles wat zondig en onheilig is moet aangepakt en verbannen worden.

Als Israël weer heilig werd, dan zal God weer omzien naar Israël, want al 400 jaar had God niet gesproken.

Saulus is dus zeer intelligent en hoogst religieus, een overtuigd gelovige.

Heilig overtuigd ook dat die volgelingen van Jezus onheilig waren en dat Jezus een charlatan was.

Want Deut. zegt duidelijk dat een ieder die aan een kruis hangt, vervloekt is door God. Hij had de Bijbel aan zijn kant.

En dus vervolgt hij de volgelingen van deze sekte waarvan de leider gekruisigd is.

Dia 07

En dan gebeurt er dit:

Hand 9: 3-5:

³ Toen hij onderweg was en Damascus naderde, werd hij plotseling omstraald door een licht uit de hemel.

⁴ Hij viel op de grond en hoorde een stem tegen hem zeggen: 'Saul, Saul, waarom vervolgt je mij?' ⁵ Hij vroeg: 'Wie bent u, Heer?'

Het antwoord was: 'Ik ben Jezus, die jij vervolgt'

Saulus is op zijn missie. Overtuigd van zijn eigen gelijk. 's Morgens nog netjes gebeden of Jahweh hem wilde zegenen in wat hij aan het doen is. Op weg om mensen te boeien en over te leveren aan het gerecht voor gevangenschap of zelfs doodstraf. Strijder voor de gerechtigheid.

En dan komt er ineens een licht dat hem totaal verblindt en hij hoort een stem: 'Saul, Saul,

waarom vervolg je mij?
Wie bent u Mijnheer? of Meester? of Adonai?
Compleet verward: wat is dit?
En dan dat antwoord: Ik ben Jezus, die jij vervolgt.

Heel de wereld van Saulus stort als een kaartenhuis in elkaar.
Dit kan gewoon niet. Een vervloekte gekruisigde. Die vent is toch dood!
En spreekt nu tot hem vanuit verblindend licht. Wat is dit?

En Saulus gaat een aantal dagen zijn nacht van heroriëntatie, bezinning, bekering, of beter gezegd ont-weten in.
Ont-weten van alles wat hij dacht te weten.
Alles wat hij dacht te weten klopt niet meer, het rammelt, het heeft geen waarde...

Drie dagen is hij in een duistere nacht.
Kan geen bijbel of studieboeken lezen – dus beroepen op wat hij denkt te weten.
Geen leraren om hem heen – ver weg van zijn veilige Jeruzalem.
En hij bidt. Hij zoekt God. Hij vast – hij trekt zich terug in nederigheid.
Wat zou hij gebeden hebben???

En dan stuurt God Ananias. Een man die hij drie dagen daarvoor nog in de boeien wilde slaan of zelfs stenigen. Die man komt bij hem en zegt:

Saul, broeder! Hij wordt geliefd!

Kan je je voorstellen wat er in hem omgegaan moet zijn?
De Bijbel zegt: en toen vielen de schellen van zijn ogen.
Vervolgens zit hij samen te eten met iemand die daarvoor nog zijn grootste vijand was.

Waar denk je dat ze het over gehad hebben? de universiteit van Jeruzalem?, Rome?, de lokale sportrivalen? NAC of Feyenoord?

Ik denk over Jezus! Ananias, wat weet jij van Jezus? Over Godsopenbaring!
Ananias, hoe lees je de Schriften nu je Jezus kent?

Dia 08

Voor Saulus sabbat ging een nacht van ont-weten aan vooraf.
En het leidde bij Saulus tot het schrijven van het mooiste epos over de liefde in 1 Korinte 13, welke God is.

De nachten van ont-weten leiden tot een dieper kennen van Vaders liefde, Jezus' genade, en de nabijheid van de Geest. Je groeit in een andere dimensie, die je niet met je hoofdkennis kunt leren.

Dia 09

Conclusie

Zonder sabbat geen creativiteit

Geen verfrissing in je huwelijk, in je werk, in je gezin, in je gemeente wanneer we geen sabbat houden en maar door blijven jakkeren in ons leven.

Geen nieuwe diepgang, geen nieuwe openbaring, geen groei in je geloof, zonder door de nacht van weten en ont-weten naar de sabbat te gaan.

Maar let op: wij neigen naar het Oosten te willen gaan. De quick fix. Alles snel.
Maar diepgang en nieuwe openbaring komt als we er voor kiezen met God door de nacht te

reizen.

Dia 10

a. Weten, het leren ontdekken van Vader, Zoon en Geest op je dagelijkse levensreis.

God ontmoeten in de reis van je dagelijks leven.

Dat gaat gepaard met vallen en opstaan.

Maar de sabbat komt, door God in alles van je leven toe te laten en zelf ook bij God te komen en te leren luisteren, zoals Abraham.

b. Ont-weten. Soms staat onze kennis het echt leren kennen van God in de weg.

De nachten van ont-weten.

Wij denken dat we God kunnen leren kennen, zonder Hem lief te hebben.

Wij scheiden die twee. En vaak denken we dat we God erg lief hebben als we veel van Hem weten en veel voor Hem doen. En vooral het juiste doen.

Maar de nachten in ons leven leren ons juist dat we het niet weten, niet juist doen en door genade bij Hem komen en Hem leren liefhebben omdat we het niet goed doen en eigenlijk zo weinig van Hem weten.

Dit is denk ik wat Paulus bedoelt als hij zegt dat God alle dingen doet medewerken ten goede voor wie gelooft.

Hoe ouder ik ben geworden, logisch hoe meer ik weet over God. (ik heb wel vast kennis)

Hoe meer ik God ben gaan leren liefhebben, hoe minder ik denk van Hem te weten.

Dia 11

Voordat ik afsluit wil ik een paar nachten uit mijn leven delen:

1. Toen ik als 18 jarige in bittere teleurstelling mij afkeerde van mijn vaders gemeente en ik dacht ook van God.

Maar God liet mij niet los en zes jaar later kwam het bevrijdende licht en ontdekte ik dat God een Vader voor mij was en niet een instituut.

Uit die nacht is de sabbat Rafaël geboren.

2. Ik heb een periode meegemaakt dat ik ontslagen werd in de beweging, die ik zelf heb opgericht. Geen aanklacht van zonde, maar ook geen ruimte voor eerherstel van een scheiding die daarvoor zat.

De Rapha Retraites waar ik in stilte God weer ontmoette, hebben mij mijn eigen waarde teruggegeven en mijn roeping nieuwe glans gegeven en... last but not least een schat van een vrouw waar mijn liefde voor God en mensen weer bij kon groeien.

Uit die nacht is de landelijke bediening, die ik nu heb en zoals jullie mij kennen, geboren

3. Ik heb die lieve vrouw verloren aan kanker. Een zwarte nacht waarin mijn theologisch fundament en denken over genezing en een God op afroep werd afgebroken en weer opgebouwd werd met mooiere stenen dan daarvoor.

De intimiteit en liefde van God die ik in het lijden en er na heb ontvangen, heb ik daarvoor nooit gekend.

Hoe deze sabbat genoemd gaat worden weet ik niet maar ik vermoed dat veel vrucht van mijn leven nu zal zijn veel mensen te mogen leiden naar een diepere intimiteit met Vader Zoon en Geest.

Ten diepste is deze preek een resultaat uit die nacht.

Sabbat! Oh wat mooi, na de nachten die we door moeten brengen.
Het mooie nieuwe leven na de nachten van ons menselijk bestaan.

Ik wil jullie oproepen:

a. om de sabbat te eren in je eigen leven, hoe je dat ook invult. Dagelijks, wekelijks, maandelijks, jaarlijks.

b. in geloof en vertrouwen dat God je leidt door de nachten naar de sabbat van je leven te gaan.

Doe alles wat je doet in je leven met God. Je zult zien dat het leren kennen van God in de verwondering van het avontuur en het ont-weten door de stormen van het leven, je een rijker leven zullen geven en je een mooier mens zult maken omdat je groeit in de liefde van Vader, de genade van de Zoon en de gemeenschap van de Geest.

Amen